

A BISELE DEREKH ERETS

Grod hob ikh gekoyft tsvey kino biletn, mitele pletser oyf nokhmitok. Vi nor ikh tu zikh a rir avek funem fensterl, farhalt mikh a mentsh in di yorn mit a gekortshetn shtern.

-Vuhin Yoskele? fregt er mikh mit a forvurf- ton. Ikh gib im tsu visn az kh'hob nor vos gekoyft kino biletn.

-Kino biletn gor ? khidesht zikh der yid- in dayne yorn hob ikh zikh gefreyt, ven kh 'hob bavizn tsu koyfn a gezoyerte ugerke tsum onbeysn .Ober kino? Vemen fun undz hot zikh azoyns gekholemt mit 30 yor tsurik ? Do -o hobn arumshpatsirt kemlen ,un fun der Rotshild -aley hot men gezen dem yam .

-Rikhtik, hob ikh gezogt, un itst muz ikh zikh aley n aheym in der dire mayner.

-Dire ? hot der alter zikh gekhidesht. Ver hot demolt gevust fun a dire ? Mir flegn demolt onvarfn leydike blekhpshkes bagosene mit smole, aroyfleygn a bret, un aza iz geven di dire undzere .Nu, un mebl farmogt ir ?

-Kimet gornisht, hob ikh geentfert opgehit. Mir zitsn oyf tsi gl.

-Tsi gl ? hot er zikh tselozt. Mir hobn bloyz gekholemt fun tsi gl. vu hobn mir farmogt gelt oyf tsi gl?

- Ikh veys nisht, hob ikh zikh ongerufn .In der emesn hobn mir di tsi gl avekgelakhnt fun a leydikn plats.

-Avekgelakhnt? hot der parshoyn zikh tseyokhmert .Mir hot es genumen karge 18 yor in der medine biz vanen kh'hob gesmeyet aveksushlepn dem ershtn tsi gl. Afile zamd hot undz gefelt. poshet zamt, aveksuleygn zikh deroyf. Nu un vaser trinkt ir? -

-Ver trinkst es bay undz vaser !Seydn efsher eyn mol in der vokh.

-Eyn mol in der vokh? Der yid iz mamesh untergesprungn, hot mikh ongekhapt baym aksl un getreyselt vi a lulev.

- Mentsh, tsi veystu den az in yerushalaim flegt men fodern gelt far a trunk vaser? Di trukene tsung hot zikh tsugeklept tsum gumen ober men hot nisht farmogt, Yoskele keyn mil, keyn eyn eyntsikn bidnem mil.

-Ikh bin nisht Yoskele un ikh veys bikhlal nisht ver ir zent, hob ikh ibergeshlogn di reyd.

-Kuk im on, er veyst nisht! ! hot der nudnik zikh farkhliniet mit a khozek gelekhter. Volt mir in dayne yorn gehat di khutspe emetsn nisht tsu derkenen volt men undz poshet gememish haynt durkht zikh, meg men alts ...

Der alter hot zikh oysgedreyt un iz avek, burshtndik fun kas. Far bushe hob ikh zikh a vorf geton oyfn shosey mitn ponim arop, un take bald hot ongeyogt an oyto un mikh ibergeforn. Mentshn dertseyln, az a mol flegt men muzn vartn in der medine fun 18 biz 20 yor biz tsum ershtn iberfor. Di tsayten hobn zikh a ponim gebitn...

Kishon du lakhst Ephraim Kishon

א ביסעלע דרך ארץ

גראד האָט אים געקויפֿט צוויי קינאָ- בילעטן מיטעלע פלעצער, אויף נאָכמיטאָג. ווי נאָר איך טו זיך אַ ריר אַוועק פֿונעם פֿענסטערל, פֿאַרהאַלט מיך אַ מענטש אין די יאָרן מיט אַ געקאָרטשעטן שטערן.
- וווּהין יאָסקעלע? פֿרעגט ער מיך מיט אַ פֿאַרווירף-טאָן. איך גיב אים צו וויסן אַז כ'האַב נאָר וואָס געקויפֿט קינאָ-בילעטן.
- קינאָ-בילעטן גאָר? חידושט זיך דער ייד. אין דײַנע יאָרן האָב איך זיך געפֿרייט ווען כ'האַב באַוויזן צו קויפֿן אַ געזויערטע אוגערקע צום אָנבײַסן. אָבער קינאָ, וועמען פֿון אונדז האָט זיך אַזוי געחלומט מיט 30 יאָר צוריק? דאָ האָבן אַרומשפּאַצירט קעמלען און פֿון דער

ראַטשילד- אַליי האָט מען געזען דעם ים.

- ריכטיק האָב איך געזאָגט, און איצט מוז איך זיך אַליין אַהיים אין דער דירה מיינער.
- דירה? האָט דער אַלטער זיך געחידשט. ווער האָט דעמאָלט געוויסט פֿון אַ דירה? מיר פֿלעגן דעמאָלט אָנוואַרפֿן ליידיקע בלעכפּושקעס באַגאַסענע מיט סמאָלע, אַרויפֿלייגן אַ ברעט און אַזאַ איז געווען די דירה אונדזערע. נו, און מעבל פֿאַריאַגט איר? כמעט גאַרנישט, האָב איך געענטפֿערט אַפּגעהיט, מיר זיצן אויף ציגל.
- ציגל? האָט ער זיך צעלאָזט. מיר האָבן בלויז געחלומט פֿון ציגל. וווּ האָבן מיר פֿאַרמאַגט געלט אויף ציגל?
- איך ווייס נישט, האָב איך זיך אָנגערופֿן, אין דער אמתן האָבן מיר די ציגל אַוועקגעלקחנט פֿון ליידיקן פּלאַץ.
- אַוועקגעלקחנט? האָט דער פֿאַרשוין זיך צעיאַכמערט. מיר האָט עס גענומען קאַרגע 18 יאָר אין דער מדינה ביז וואַנען כ'האַב געסמעיעט אַוועקצושלעפֿן דעם ערשטן ציגל. אַפֿילו זאַמד האָט אונדז געפֿעלט. פשוט זאַמט אַוועקצולייגן זיך דערויף. נו און וואַסער, טרינקט איר?
- ווער טרינקט עס ביי אונדז וואַסער! סיידן אפֿשר איין מאָל אין דער וואַך. -איין מאָל אין דער וואַך? דער ייִד איז ממש אונטערגעשפרונגען, האָט מיר אָנגעכאַפט ביים אַקסל און געטרייסעלט ווי אַ לולב.
- מענטש צי וויסטו דען אַז אין ירושלים פֿלעגט מען פֿאַדערן געלט פֿאַר אַ טרונק וואַסער. די טרוקענע צונג האָט זיך צוגעקלעפט צום גומען, אַבער מען האָט נישט פֿאַרמאַגט, יאַסקעלע קיין מיל, קיין איין איינציקן בידנעם מיל.
- איך בין נישט יאַסקעלע, און איך ווייס בכלל נישט ווער איר זענט, האָב איך איבערגעשלאָגן די רייד.
- קוק אים אָן, ער ווייסט נישט, האָט דער נודניק זיך פֿאַרכליניעט מיט אַ חוזק געלעכטער. וואַלטן מיר אין דיינע יאָרן געהאַט די חוצפה עמעצן נישט צו דערקענען, וואַלט מען אונדז פשוט געממיתן. היינט, דורכט זיך, מעג מען אַלץ ..
- דער אַלטער האָט זיך אויסגעדרייט און איז אַוועק, בורשטנדיק פֿון פעס. פֿאַר בושה האָב איך אַ וואַרף געטאַן אויפֿן שויסי מיטן פנים אַראָפּ. און טאַקע באַלד האָט אָנגייאַגט אַן אויטאָ און מיר איבערגעפֿאַרן.
- מענטשן דערציילן אַז אַ מאָל פֿלעגט מען מוזן וואַרטן אין דער מדינה פֿון 18 ביז 20 יאָר ביז צום ערשטן איבערפֿאַר. די צייטען האָבן זיך אַ פנים געביטן .

קישון- דו לאַכסט

UN PEU DE RESPECT

Je venais de m'acheter deux places de cinéma, pour la séance de l'après-midi, dans les rangées du milieu. Au moment où je m'écartais de la caisse, un homme d'un âge certain, front plissé, me retint.

-Où vas-tu Yoskele, me demanda-t-il sur un ton de reproche. Je lui faisais savoir que je n'avais fait qu'acheter deux places de cinéma.

-Deux places de cinéma, vraiment, s'étonna le juif. A mon époque, je me réjouissais quand j'avais un cornichon à me mettre sous la dent. Mais le cinéma, qui, parmi nous aurait rêvé de cela il y a 30 ans. A cet endroit même passaient les chameaux, et de l'allée Rothschild, on pouvait voir la mer.

-C'est vrai lui dis-je, et à présent, je dois rentrer dans mon appartement

-Appartement ? S'étonna le vieux. Qui à l'époque avait entendu parler d'un appartement. A l'époque, on balançait des bidons de fer blanc que l'on recouvrait de poix, on y posait une planche et ça, c'était notre appartement. Et des meubles, vous en avez ?

-Presque pas lui répondis- je prudemment, nous nous asseyons sur des briques

-Des briques, se laissa-t-il aller. Mais nous ne faisons que rêver de briques. Où avons-nous l'argent pour des briques ?

-Je ne sais pas, me suis-je exclamé, en vérité, nous avons subtilisé des briques de terrains vagues.

-Subtilisé, s'emporta l'homme. Nous avons vécu 18 ans dans ce pays avant d'oser emporter la première brique. Il nous manquait même du sable. Tout simplement, du sable pour s'y poser, bon et de l'eau vous en buvez ?

-Qui boit de l'eau parmi nous, peut être une fois par semaine

-Une fois par semaine ! Le juif sauta littéralement en l'air, me saisit par l'épaule et me secoua comme un loulav

-Monsieur, savez-vous qu'à Jérusalem, on nous réclamait de l'argent pour un verre d'eau. La langue sèche se collait au palais mais nous

n'avions pas, Yoskele, pas de moulin, pas le moindre malheureux petit moulin.

-Je ne m'appelle pas Yoskele, et je ne sais pas qui vous êtes, interrompant son discours

-Non mais voyez moi ça, il ne sait pas, lui répondit le gêneur en s'étouffant d'un rire puissant. Si à mon époque, nous avions eu le culot de ne pas reconnaître quelqu'un, on nous aurait littéralement tué. J'ai le sentiment qu'aujourd'hui, on se permet tout..

Le vieux tourna les talons et partit en explosant de colère. De honte, je lançai tête baissée sur la chaussée, et c'est à ce moment-là qu'une voiture m'a renversé. On raconte qu'avant, dans ce pays, il fallait attendre entre 18 à 20 ans pour se faire renverser la première fois. Vraisemblablement, les temps ont changé..

Kishon du lakhst- Ephraïm Kishon